

PHÂN BIỆT ỦY QUYỀN VÀ GIAO QUYỀN TRONG QUẢN LÝ HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC

DISTINCTION BETWEEN AUTHORIZATION AND EMPOWERMENT IN STATE ADMINISTRATIVE MANAGEMENT

LÊ THỊ THÚY^(*)

TÓM TẮT: Cùng với sự phát triển của xã hội, ủy quyền, giao quyền là một trong những vấn đề được sử dụng ngày càng phổ biến trong các quan hệ xã hội. Trong hoạt động quản lý hành chính Nhà nước, ủy quyền, giao quyền, phân công, phân cấp được xác định là những phương thức rất quan trọng để khai thác tốt nhất những tiềm năng, thế mạnh, bảo đảm tính đặc thù của các cấp chính quyền địa phương; phát huy dân chủ, xác định rõ hơn nữa tinh thần trách nhiệm trong thực hiện công việc, nhiệm vụ, quyền hạn của các chủ thể quản lý có thẩm quyền, góp phần nâng cao hiệu quả quản lý Nhà nước. Do đó, việc phân biệt ủy quyền, giao quyền trong quản lý hành chính Nhà nước có ý nghĩa quan trọng để tiếp tục hoàn thiện quy định của pháp luật, tổ chức thực hiện có hiệu quả đối với ủy quyền, giao quyền trong quản lý Nhà nước, quản lý xã hội, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ đặt ra hiện nay.

Từ khóa: ủy quyền; giao quyền; quản lý; quản lý hành chính Nhà nước.

ABSTRACT: Along with the development of the society, authorization and empowerment is one of the matters which are more and more commonly used in social relations. In state administrative management activities, authorization, empowerment, assignment and decentralization have been identified as very important methods to best utilize the potentials and strengths, ensuring the specific characteristics of the local authority at all levels while helping promote democracy, further clearly determine responsibility in the performance of tasks, duties and powers of competent authorities, contributing to the promotion of the efficiency of state management. Therefore, it is crucially important to make distinction between authorization and empowerment in state administrative management to continue improving the legal regulations, to promote effectiveness of law enforcement in relation to authorization and empowerment in state management and society management as well as to meet the current requirements and duties.

Key words: authorization; empowerment; management; state administrative management.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong hoạt động quản lý hành chính, ủy quyền, giao quyền có vai trò, ý nghĩa rất quan trọng đối với thực hiện công việc, nhiệm vụ của cơ quan, tổ chức, cá nhân. Giao quyền, ủy quyền là xu thế tất yếu và được thực hiện rộng rãi ở các quốc gia trên thế giới. Cùng với việc giao quyền, ủy quyền còn có sự phân cấp, phân

quyền, ủy nhiệm trong quản lý Nhà nước nói chung và quản lý hành chính Nhà nước nói riêng. Song hiểu đúng, thống nhất về các khái niệm này sẽ bảo đảm cho việc giao quyền, ủy quyền được chính xác, đúng nội dung, mục đích và phạm vi của mỗi hoạt động, qua đó giúp cho việc thực hiện công việc, nhiệm vụ được vận hành thông suốt, khai thác được

^(*) ThS. Trường Đại học Luật Hà Nội, thuy_khc@yahoo.com.vn, Mã số: TCKH31-18-2022

những thế mạnh của việc ủy quyền, giao quyền hiện nay.

Vấn đề xác định thẩm quyền, phân công, phân cấp tiếp tục được quan tâm, thể hiện rõ hơn trong Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng. Quan điểm chỉ đạo, mang tính định hướng chính trị quan trọng để phân định thẩm quyền, làm rõ trách nhiệm trong thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn của các cơ quan quản lý Nhà nước, nhấn mạnh việc “*Tiếp tục phân định rõ thẩm quyền và trách nhiệm giữa các cơ quan Nhà nước ở Trung ương và địa phương và của mỗi cấp chính quyền địa phương*”. Gần đây nhất, Văn kiện Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII tiếp tục khẳng định: “*Đổi mới mạnh mẽ phân cấp, phân quyền, ủy quyền và nâng cao hiệu quả phối hợp trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành*” [1, tr.225] và “*Đẩy mạnh và hoàn thiện cơ chế phân cấp, phân quyền, bảo đảm quản lý thống nhất, hiệu lực, hiệu quả hoạt động; đồng thời phát huy tính chủ động, sáng tạo, đề cao tinh thần trách nhiệm của từng cấp, từng ngành gắn với cơ chế kiểm soát quyền lực hiệu quả*” [2, tr.147]. Quan điểm của Đảng về phân định thẩm quyền được Nhà nước thể chế hóa trong Hiến pháp năm 2013, Luật Tổ chức Chính phủ năm 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2019), Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2019) và các văn bản pháp quy (mang tính dưới luật như Nghị định của Chính phủ, Quyết định của Thủ tướng Chính phủ, Thông tư của Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang Bộ...) để tổ chức thực thi kịp thời, hiệu quả đối với phân công, phân cấp, phân quyền nói chung và ủy quyền, giao quyền nói riêng trong hoạt động quản lý hành chính Nhà nước.

2. NỘI DUNG

2.1. Khái niệm ủy quyền, giao quyền

Để hiểu rõ hơn về ủy quyền, giao quyền nói chung và trong quản lý hành chính Nhà nước nói riêng, cần phải làm rõ các khái niệm này thông qua một số quan niệm, ý kiến khoa học ở các

công trình nghiên cứu. Có khá nhiều công trình tuy không đề cập cụ thể đến ủy quyền, giao quyền nhưng nội dung của công trình đó có liên quan hoặc là cơ sở để vận dụng, lựa chọn khi ủy quyền thực hiện công việc, nhiệm vụ cho người khác và giao quyền quản lý hành chính thuộc thẩm quyền của mình cho cấp dưới, cho người giúp việc của mình nhằm tăng cường hơn nữa tính chủ động, linh hoạt, sáng tạo và giải quyết nhanh chóng, kịp thời các công việc thuộc thẩm quyền của cơ quan, tổ chức, người có thẩm quyền giao quyền.

Về ủy quyền: theo từ điển Luật học của Viện khoa học pháp lý - Bộ Tư pháp, “*Ủy quyền là giao cho người khác thay mặt mình sử dụng quyền mà mình có được một cách hợp pháp. Ủy quyền được thực hiện bằng văn bản ủy quyền (Hợp đồng ủy quyền, quyết định ủy quyền)*” [7, tr.837]. Ủy quyền là thuật ngữ được sử dụng từ rất sớm trong các quan hệ xã hội, ủy quyền có thể phát sinh giữa cá nhân với cá nhân không mang tính quyền lực Nhà nước và không thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn quản lý hành chính Nhà nước; dạng ủy quyền này nhằm tạo điều kiện để cá nhân thực hiện tốt công việc, bảo đảm quyền, nghĩa vụ của mình, cụ thể là cá nhân có thể ủy quyền cho cá nhân thực hiện quyền của mình theo quy định của pháp luật. Ví dụ, Luật Khiếu nại năm 2011 quy định: trường hợp người khiếu nại ốm đau, già yếu, có nhược điểm về thể chất hoặc vì lý do khách quan khác mà không thể tự mình khiếu nại thì được ủy quyền cho cha, mẹ, vợ, chồng, anh, chị, em ruột, con đã thành niên hoặc người khác có năng lực hành vi dân sự đầy đủ để thực hiện việc khiếu nại. Nhờ luật sư tư vấn về pháp luật hoặc ủy quyền cho luật sư khiếu nại để bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của mình. Trường hợp người khiếu nại là người được trợ giúp pháp lý theo quy định của pháp luật thì được nhờ trợ giúp viên pháp lý tư vấn về pháp luật hoặc ủy quyền cho trợ giúp viên pháp lý khiếu nại để bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của mình;

Tham gia đối thoại hoặc ủy quyền cho người đại diện hợp pháp tham gia đối thoại (Điều 12) [4] hoặc thủ trưởng cơ quan ủy quyền cho cấp phó của mình thực hiện một số công việc, nhiệm vụ thuộc thẩm quyền của mình. Trường hợp này thường được áp dụng khá phổ biến trong các cơ quan, tổ chức của Nhà nước như chủ tịch ủy ban nhân dân ủy quyền cho phó chủ tịch ủy ban nhân dân, thủ trưởng cơ quan chuyên môn thuộc ủy ban nhân dân ủy quyền cho phó thủ trưởng cơ quan chuyên môn, thủ trưởng đơn vị sự nghiệp công lập ủy quyền cho cấp phó của mình. Đồng thời, pháp luật cũng quy định cơ quan cấp trên ủy quyền cho cơ quan cấp dưới trong thực hiện chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của các cơ quan Nhà nước. Theo quy định pháp luật, trong trường hợp cần thiết, cơ quan hành chính Nhà nước cấp trên có thể ủy quyền bằng văn bản cho ủy ban nhân dân cấp dưới hoặc cơ quan, tổ chức khác thực hiện một hoặc một số nhiệm vụ, quyền hạn của mình trong khoảng thời gian xác định kèm theo các điều kiện cụ thể.

Cơ quan hành chính Nhà nước cấp trên khi ủy quyền cho ủy ban nhân dân cấp dưới hoặc cơ quan, tổ chức khác phải bảo đảm các nguồn lực và điều kiện cần thiết khác để thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn mà mình ủy quyền; hướng dẫn, kiểm tra việc thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn đã ủy quyền và chịu trách nhiệm về kết quả thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn mà mình đã ủy quyền.

Cơ quan, tổ chức được ủy quyền phải thực hiện đúng nội dung và chịu trách nhiệm trước cơ quan hành chính Nhà nước cấp trên về việc thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn mà mình được ủy quyền. Cơ quan, tổ chức nhận ủy quyền không được ủy quyền tiếp cho cơ quan, tổ chức khác thực hiện các nhiệm vụ, quyền hạn đã được cơ quan hành chính Nhà nước cấp trên ủy quyền (Điều 14) [6].

Về giao quyền: theo Bùi Thị Đào: “*Giao quyền là trường hợp người có thẩm quyền chuyển*

một phần thẩm quyền của mình cho người khác thực hiện khi được pháp luật quy định” [3]. Giao quyền thể hiện ở việc cấp trên giao quyền cho cấp dưới, Nhà nước giao quyền cho cá nhân, tổ chức; thủ trưởng giao quyền cho cấp phó (người giúp thủ trưởng thực hiện công việc, nhiệm vụ) thuộc thẩm quyền của thủ trưởng cơ quan, tổ chức. Ví dụ: Nhà nước giao quyền sử dụng đất cho tổ chức, cá nhân hoặc người có thẩm quyền (có chức danh lãnh đạo, quản lý) xử phạt vi phạm hành chính giao quyền xử phạt vi phạm hành chính cho cấp phó của mình... (Điều 54) [5]. Giao quyền được pháp luật quy định cụ thể về trường hợp, người có thẩm quyền giao quyền, người nhận giao quyền... nên giao quyền chỉ có thể được thực hiện bởi người có thẩm quyền trong quản lý hành chính Nhà nước và thẩm quyền đó được pháp luật quy định để bảo đảm sự thực hiện thống nhất quyền lực Nhà nước theo những nguyên tắc nhất định.

2.2. Một số điểm khác nhau cơ bản giữa ủy quyền với giao quyền

Ủy quyền, giao quyền là một trong những hoạt động được thực hiện khá phổ biến, nhất là đối với ủy quyền không chỉ được thực hiện bởi các chủ thể mang quyền lực Nhà nước mà nó còn được thực hiện bởi các cá nhân, tổ chức với nhau hoặc trong quan hệ pháp luật dân sự, bên cạnh việc quy định về ủy quyền, Bộ Luật Dân sự năm 2015 còn quy định về chế định Hợp đồng ủy quyền. Hợp đồng ủy quyền khác với ủy quyền vì hợp đồng ủy quyền là sự tham gia một hợp đồng mà các bên thỏa thuận với nhau để thực hiện những quyền và nghĩa vụ; và bên nhận ủy quyền có thể ủy quyền lại cho người khác khi được bên ủy quyền đồng ý. Đối với giao quyền, pháp luật quy định trong quản lý hành chính Nhà nước các chủ thể nào có quyền giao quyền (thực chất là giao thẩm quyền của mình) và người nhận giao quyền với những nguyên tắc, điều kiện, trường hợp cụ thể nhằm tránh trường hợp lợi dụng việc giao quyền để

né tránh, đùn đẩy trách nhiệm của mình hoặc coi đó là lý do để “ôm đôm” thao túng hoạt động của cơ quan, tổ chức.

Từ những nội dung, mục đích, bản chất, hình thức của ủy quyền, giao quyền rất phong phú đa dạng và thể hiện những đặc trưng riêng của nó. Việc phân biệt ủy quyền với giao quyền không chỉ có ý nghĩa trong việc thực hiện đối với các trường hợp cụ thể một cách linh hoạt, chủ động, khoa học, hiệu quả, nó còn tạo ra cơ chế để kiểm tra, kiểm soát quyền lực Nhà nước, xác định trách nhiệm, nghĩa vụ của các chủ thể khi tham gia quan hệ về ủy quyền, giao quyền.

Qua những phân tích ở trên, có thể phân biệt giữa ủy quyền với giao quyền như sau:

Đối với ủy quyền trong quản lý hành chính Nhà nước:

Về hình thức: ủy quyền là một hình thức đại diện ủy quyền do chủ thể bằng hành vi pháp lý đơn phương thực hiện, trong đó ghi nhận việc người ủy quyền chỉ định người được ủy quyền đại diện mình thực hiện một hoặc nhiều công việc trong phạm vi quy định được xác lập bằng văn bản (Giấy ủy quyền);

Về cơ sở pháp lý: ủy quyền được thực hiện trên cơ sở quy định của pháp luật (về nội dung, hình thức, thời hạn, chủ thể...);

Về chủ thể: chủ thể, người ủy quyền là cá nhân, tổ chức với điều kiện có năng lực chủ thể theo quy định của pháp luật;

Về bản chất: ủy quyền là hành vi pháp lý đơn phương của bên ủy quyền và áp dụng nhiều trong trường hợp cấp trên ủy quyền cho cấp dưới thực hiện công việc thông qua văn bản ủy quyền;

Ủy quyền lại: khác với ủy quyền, hợp đồng ủy quyền trong quan hệ pháp luật dân sự (do Bộ Luật Dân sự năm 2015 quy định). Người được ủy quyền không được ủy quyền lại, trừ trường hợp pháp luật có quy định;

Thời hạn ủy quyền: thời hạn ủy quyền do người ủy quyền quy định hoặc do pháp luật quy định;

Chấm dứt ủy quyền: sau khi văn bản ủy quyền được lập mà bên nhận ủy quyền không

thực hiện công việc thì bên ủy quyền cũng không có quyền yêu cầu bên nhận ủy quyền phải thực hiện, kể cả việc bồi thường thiệt hại.

Trong khi đó, đối với giao quyền trong quản lý hành chính Nhà nước, được thể hiện:

Về hình thức: giao quyền là một hình thức quản lý hành chính Nhà nước do chủ thể có thẩm quyền thực hiện để giao quyền (giao những công việc, nhiệm vụ thuộc thẩm quyền của mình) thông qua hình thức thể hiện bằng văn bản cho cá nhân, tổ chức thực hiện theo quy định của pháp luật;

Về cơ sở pháp lý: giao quyền được thực hiện trên cơ sở quy định của pháp luật về nội dung, hình thức, thời hạn, chủ thể, phạm vi, nguyên tắc... mà chủ thể được giao quyền thực hiện. Người được giao quyền không được giao quyền hoặc ủy quyền cho người khác;

Về chủ thể: chủ thể giao quyền là chủ thể được Nhà nước trao quyền quản lý, chủ thể được giao quyền là đối tượng quản lý hoặc người giúp việc cho chủ thể có thẩm quyền, giao quyền;

Về bản chất: giao quyền là hành vi pháp lý được thực hiện trong mối quan hệ giữa các bên chủ thể tham gia quan hệ quản lý hành chính Nhà nước nhằm thực hiện một công việc cụ thể hoặc trong một thời hạn nhất định;

Thời hạn giao quyền: thời hạn giao quyền do người giao quyền quyết định hoặc theo quy định của pháp luật;

Kết thúc giao quyền: nếu giao quyền được thực hiện đối với một công việc cụ thể thì sẽ kết thúc sau khi người được giao quyền hoàn thành công việc được giao hoặc khi thời hạn giao quyền đã hết...

Nhìn chung, đối với ủy quyền được sử dụng phổ biến, linh hoạt và khá hiệu quả trong đời sống xã hội, ủy quyền không chỉ được thực hiện bởi các chủ thể quản lý Nhà nước mà còn được sử dụng giữa các cá nhân, tổ chức nhất là trong quan hệ dân sự, ủy quyền còn có thể được thực hiện bằng một “Hợp đồng ủy quyền” với

sự thỏa thuận, thống nhất của bên ủy quyền và bên nhận ủy quyền. Trong khi đó, giao quyền khác ủy quyền, bởi giao quyền chủ yếu được thực hiện bởi các chủ thể quản lý, người giao quyền là người có thẩm quyền nhất định và trao lại nhiệm vụ, quyền hạn đó cho người khác, người nhận giao quyền có thể là cấp dưới, cấp phó giúp cho cấp trưởng trong cùng một cơ quan, tổ chức thực hiện công việc, nhiệm vụ theo quy định của pháp luật.

Bên cạnh việc phân biệt sự khác nhau giữa ủy quyền với giao quyền, cũng cần phân biệt với sự phân cấp, phân công (nhất là đối với phân cấp quản lý Nhà nước; phân công quyền lực Nhà nước với phân công công việc) và làm rõ khái niệm ủy quyền với thừa ủy quyền nhằm mục đích hiểu đúng, hiểu thống nhất về các trường hợp đó trong thực hiện công việc, nhiệm vụ, quyền hạn của quản lý hành chính Nhà nước.

2.3. Một số nhận xét về ủy quyền, giao quyền trong quản lý hành chính Nhà nước hiện nay

Thứ nhất, từ thực tiễn và những đặc thù trong hoạt động quản lý hành chính Nhà nước cho thấy ủy quyền, giao quyền có ý nghĩa rất quan trọng đối với việc phát huy dân chủ, bảo đảm sự chủ động, linh hoạt, sáng tạo cho cá nhân, tổ chức thực hiện tốt nhất quyền, nghĩa vụ của mình; các chủ thể quản lý thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn của mình đáp ứng yêu cầu thực tiễn đặt ra. Đồng thời, thông qua việc ủy quyền, giao quyền trong quản lý hành chính Nhà nước, cấp dưới và các cấp chính quyền địa phương phát huy, khai thác tốt những tiềm năng, thế mạnh của mình cũng như căn cứ vào tính đặc thù của địa phương, của ngành, lĩnh vực quản lý Nhà nước, tận dụng lợi thế, khắc phục khó khăn, tồn tại góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý Nhà nước, thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội.

Thứ hai, mặc dù ủy quyền, giao quyền trong quản lý Nhà nước là một xu thế tất yếu, khách quan đã được áp dụng trong đời sống xã hội từ rất lâu và được nhiều quốc gia trên thế

giới thực hiện, song cho đến nay, vẫn còn có sự nhầm lẫn hoặc hiểu chưa thống nhất về ủy quyền, giao quyền, thừa ủy quyền, phân quyền, tản quyền, tập quyền... Điều đó là khó tránh khỏi, bởi vì việc quan niệm, sử dụng ở những mức độ khác nhau về những vấn đề này còn chịu sự chi phối, tác động bởi nhiều yếu tố khác nhau và phụ thuộc vào các điều kiện kinh tế, chính trị, xã hội của mỗi quốc gia. Đối với nước ta, trong quá trình cải cách hành chính Nhà nước, sắp xếp lại tổ chức bộ máy Nhà nước và cả hệ thống chính trị nên việc áp dụng ủy quyền, đặc biệt là giao quyền là một trong những nội dung quan trọng được xác định trong các văn kiện, nghị quyết của Đảng, trong Hiến pháp, Pháp luật của Nhà nước với nhận thức thống nhất là giao quyền, bảo đảm sự tự chủ, tự chịu trách nhiệm của các chủ thể trong quản lý Nhà nước (nhất là hiện nay chúng ta đang triển khai thực hiện mô hình chính quyền đô thị, chính quyền nông thôn, thành phố thuộc thành phố trực thuộc trung ương hay ở các xã đảo, huyện đảo, đơn vị hành chính - kinh tế đặc biệt...).

Thứ ba, hiện nay việc ủy quyền, giao quyền chưa được pháp luật quy định chi tiết, rõ ràng nên quá trình thực hiện còn phụ thuộc vào ý chí chủ quan của người ủy quyền, giao quyền dẫn đến hạn chế, tồn tại là né tránh, đùn đẩy trách nhiệm hoặc không ủy quyền, giao quyền nên thiếu sự chủ động, phối hợp trong thực hiện công việc, nhiệm vụ quyền hạn và có thể tạo ra những “điểm nghẽn” trong công việc hay chưa tạo điều kiện để cán bộ, công chức được rèn luyện, nâng cao kỹ năng, nghiệp vụ, tinh thần trách nhiệm của mình. Mặt khác, vì chưa mạnh dạn ủy quyền, giao quyền nên khó đánh giá được năng lực công tác, mức độ hoàn thành công việc của cấp dưới, cấp phó trong cơ quan, tổ chức.

Thứ tư, mặc dù trong các văn bản pháp luật có quy định về ủy quyền, giao quyền trong quản lý hành chính Nhà nước, tuy nhiên các quy định này chưa quy định rõ trách nhiệm của người ủy quyền, giao quyền và người được

nhận ủy quyền, giao quyền nên áp dụng đôi khi còn lúng túng, thiếu thống nhất đối với các trường hợp ủy quyền, giao quyền cụ thể... Đây cũng là một trong những nguyên nhân tạo ra sự khiếm khuyết trong thực hiện cơ chế kiểm soát hoạt động hành chính khi cơ quan có thẩm quyền tiến hành hoạt động thanh tra, kiểm tra, giám sát làm ảnh hưởng đến chất lượng công việc và hiệu lực, hiệu quả quản lý hành chính Nhà nước.

3. KẾT LUẬN

Ủy quyền, giao quyền cũng như phân công, phân cấp, phân quyền trong quản lý Nhà nước, quản lý xã hội không phải là vấn đề mới mà nó đã có quá trình hình thành, phát triển từ

rất sớm. Ngày nay, ủy quyền, giao quyền trở thành xu thế tất yếu khách quan và được áp dụng trong nhiều lĩnh vực của quản lý hành chính Nhà nước nên vấn đề ủy quyền, giao quyền được rất nhiều học giả quan tâm, nhiều công trình nghiên cứu tập trung về vấn đề này đã phân tích, đánh giá, bình luận góp phần làm sâu sắc hơn về cả phương diện khoa học và thực tiễn áp dụng. Mặc dù sự phân biệt ủy quyền, giao quyền chỉ có thể khái quát ở những mức độ nhất định, song kết quả của những nghiên cứu góp phần nâng cao hơn nữa hiệu lực, hiệu quả quản lý của các cơ quan Nhà nước từ Trung ương đến các cấp chính quyền địa phương.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập 1, Nxb Chính trị Quốc gia Sự thật, Hà Nội.
- [2] Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập 2, Nxb Chính trị Quốc gia Sự thật, Hà Nội.
- [3] Bùi Thị Đào (2021), *Giao quyền trong giải quyết khiếu nại theo pháp luật hiện hành*, *Tạp chí Nghiên cứu Lập pháp*, số 13 (437), Hà Nội.
- [4] Quốc hội (2011), *Luật Khiếu nại số 02/2011/QH13 ngày 11-11-2011*, Hà Nội.
- [5] Quốc hội (2015), *Luật Luật Tổ chức chính quyền địa phương số 77/2015/QH13 ngày 19-6-2015*, sửa đổi, bổ sung năm 2019, Hà Nội.
- [6] Quốc hội (2012), *Luật Xử lý vi phạm hành chính số 15/2012/QH13 ngày 20-6-2012*, sửa đổi, bổ sung năm 2020, Hà Nội.
- [7] Viện Khoa học Pháp lý - Bộ Tư pháp (2006), *Từ điển Luật học*, Nxb Tư pháp, Nxb Từ điển bách khoa, Hà Nội.

Ngày nhận bài: 03-12-2021. Ngày biên tập xong: 21-12-2021. Duyệt đăng: 12-01-2022